

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/27/2018
Identifikačné číslo spisu: 5610201503
Dátum vydania rozhodnutia: 30.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Anna Marková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5610201503.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: BAUKING s. r. o., so sídlom Farebná 15-17, Bratislava, IČO: 35 704 608, právne zastúpeného slc partners s. r. o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Hviezdoslavovo námestie 16, Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 246 634, proti žalovanému 1/ Tatry mountain resorts, a. s., so sídlom Demänovská Dolina 72, Liptovský Mikuláš, IČO: 31 560 636, žalovanému 2/ AIRAVATA HOLDING s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO : 36 375 721, obaja právne zastúpení Advokátskou kanceláriou RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, Bratislava, o zaplatenie 138 252,66 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9Cb/95/2010, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. septembra 2017 č. k. 13Cob/248/2016, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného 1/ a 2/ odmieta.

II. Žalobcovi n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. mája 2016 č. k. 9Cb/95/2010 - 683 (druhým v poradí) v spojení s opravným uznesením Okresnému súdu Liptovský Mikuláš z 30. augusta 2016 č. k. 9Cb/95/2010 - 808 v prvom výroku rozhodol, že žalovaný 1/ a 2/ je povinný zaplatiť žalobcovi 116 178,71 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 16. 01. 2010 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť druhého žalovaného plniť žalobcovi. Druhým výrokom súd žalobu v časti o zaplatenie 22 073,95 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 16. 01. 2010 do zaplatenia voči žalovaným 1/ a 2/ zamietol. Tretím výrokom vyslovil, že o trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 1 ods. 2, § 261 ods. 1, 6, § 265, § 266 Obchodného zákonníka v spojení s ust. § 35 ods. 2, § 3 ods. 1, § 544, § 524, § 680 ods. 2, 3, § 720 Občianskeho zákonníka, ako aj ustanovenia zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov a vecne tým, že základom uplatneného nároku žalobcu žalobou bola uzavretá

zmluva o nájme zo dňa 1. júna 2004 a dodatok č. 1 k tejto zmluve o nájme, konkrétne článok VIII. bodu 3., v ktorom pod písmenom a) bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 116.178,71 eur (3.500.000,- Sk) za porušenie zmluvnej povinnosti žalovaného 2/ ako prenajímateľa, ktorý záväzok bol zaistený ručením žalovaného 1/ v zmysle článku VIII. bod 6. dodatku č. 1.

3. Súd prvej inštancie poukazujúc na vykonané dokazovanie konštatoval, že v rámci konania medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že pôvodný žalobca RE-ARCH, a. s., IČO: 35 785 233 v postavení nájomcu bol ku dňu uzavretia zmluvy o nájme nebytových priestorov a dodatku k zmluve o nájme nebytových priestorov podnikateľom, rovnako ako žalovaný 1/ ako prenajímateľ, ako aj, že ich záväzkový vzťah zo zmluvy o nájme nebytových priestorov sa týkal ich podnikateľskej činnosti. Rovnako nebolo sporné, že dňa 1. júna 2004 bola uzavretá Zmluva o nájme nebytových priestorov na dobu určitú 10 rokov od 1. júna 2004 do 1. júna 2014 s právom opcie na pokračovanie nájmu na ďalších 10 rokov. Spornou zo strany žalovaného 1/ bola skutočnosť namietanej platnosti zmluvy o nájme nebytových priestorov (ďalej len „zmluva“) pre neurčitosť predmetu nájmu. Na základe predloženej zmluvy, výpovedí svedkov, ostatných listinných dôkazov a následného správania účastníkov zmluvného vzťahu mal súd prvej inštancie za to, že predmet nájmu je dostatočne určitý, keďže zmluvným stranám bolo zrejmé a známe, že predmetom nájmu je bufet vo vrcholovej stanici 4 kabínkovej lanovej dráhy (KLD) - I. na F. súp. č. XXX, na pozemku parc. č. XXXX/X zapísané na liste vlastníctva č. XX, katastrálne územie B. B., vtedy Katastrálneho úradu v Y., Správy katastra P. Mikuláš. Y. 1/ do vyvolania súdneho konania nenamietal neurčitosť predmetu nájmu, čomu svedčí aj správanie účastníkov po uzavretí zmluvy. Súd prvej inštancie konštatoval, že nezistil žiadny rozpor prejavu vôle nielen v okamihu uzatvárania zmluvy o nájme, ale aj vzhľadom s prihliadnutím na správanie sa zmluvných strán aj po uzavretí zmluvy.

4. Žalovaní argumentovali, že článok VIII. bodu 3. uzavretého dodatku č. 1 nie je možné vyhodnotiť ako dohodu o zmluvnej pokute, majú za to, že ide o dojednanie neurčité a v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou, ako aj v rozpore so zákonom, pokiaľ zmluvná pokuta sa vzťahovala výlučne na výkon práva a nezabezpečovala určitým spôsobom vyjadrenú zmluvnú povinnosť žalovaného v 2/ rade. Žalovaní považovali dojednanie článku VIII. bodu 3. uzavretého dodatku č. 1 k zmluve o nájme za neplatné pre rozpor s dobrými mravmi ako aj poctivým obchodným stykom. Podľa žalovaných dojednanie obsiahnuté v článku VIII. bodu 3. dodatku č. 1 charakterovo predstavuje zloženú finančnú náhradu, ktorá pozostáva z viacerých samostatných nárokov, ktoré dojednanie je neurčité, pokiaľ nie sú určitým spôsobom vyjadrené jednotlivé kritéria týchto viacerých samostatných nárokov. Žalovaný 2/ osobitne namietal nedostatok pasívnej legitímácie s tvrdením, že podľa ust. § 680 ods. 2 Občianskeho zákonníka neprešla na neho povinnosť z tejto náhrady. Súd prvej inštancie po rozsiahlom vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že dohodnutá zmluvná pokuta nie je v rozpore s dobrými mravmi ani s poctivým obchodným stykom. Rovnako aj k žalovaným 1/ a 2/ uplatnenému návrhu na moderovanie zmluvnej pokuty podľa § 301 Obchodného zákonníka, súd prvej inštancie vyjadril zreteľným spôsobom svoje závery, keď mal za to, že nebolo možné hovoriť o neprimeranosti výšky dohodnutej zmluvnej pokuty vzhľadom na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti a preto žalobe o zaplatenie sumy 116 178,71 eur s príslušenstvom vyhovel a v časti o zaplatenie 22 073,95 Eur s príslušenstvom žalobu zamietol.

5. Na odvolanie žalovaného 1/ a 2/ (proti I. a III. výroku) Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“), po prejednaní veci podľa § 379 až 385 Civilného sporového poriadku (ďalej len, „CSP“), bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, rozsudkom z 27. septembra 2017 č. k. 13Cob/248/2016, verejne vyhláseným podľa § 219 ods. 1, 3 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutých výrokoch podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

6. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalovaných je aplikuje ust. § 387 ods. 2 CSP, pretože sa v celom rozsahu stotožňuje odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti tak skutkových ako aj právnych záverov vyjadrených v napadnutom rozsudku súdu prvej inštancie viažucich sa k výrokovým častiam

dotknutých odvolaními žalovaných, uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie má všetky náležitosti riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie sa jasným, zrozumiteľným spôsobom vyjadril k uplatnenému žalobcovmu nároku, ako aj k použitej obrane žalovaných. Reagujúc na odvolacie námietky žalovaných, konštatoval, že postupom a rozhodovaním súdu prvej inštancie nedošlo k odňatiu možnosti konať pre súdom, ani k zásahu do právnej istoty sporových strán, pretože súd prvej inštancie sa neodchýlil pri prejednávaní danej sporovej veci od ustálenej judikatúry všeobecných súdov pri posudzovaní nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty. Právna istota bola zachovaná aj zákonným postupom súdu prvej inštancie, ktorý v rámci nového konania a posudzovania žalobcovho nároku vychádzal zo záväzne vyslovených záverov vyjadrených odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení z 15. októbra 2013, sp. zn. 13Cob/145/2013.

7. K námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu, vykonaného dokazovania a jeho zhodnotenia odvolací súd konštatoval, že pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie sporovej veci, z ktorého vychádzal aj odvolací súd za aplikácie ustanovenia § 383 CSP. K správne postupu súdu prvej inštancie poukázal odvolací súd na záver vyslovený v uzneseniach Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 329/2004 z 27. októbra 2004, sp. zn. IV. ÚS 252/04 z 31. augusta 2004.

8. K základnému odvolaciemu dôvodu žalovaných, a to námietke neunesenia dôkazného bremena žalobcom pri tvrdení uzavretia dodatku č. 1 k zmluve, odvolací súd poukazujúc na vykonané dokazovanie konštatoval, že súd prvej inštancie pri preukázaní pravosti a hodnovernosti osvedčenej fotokópie dodatku č. 1 k zmluve o nájme, rešpektoval ustálenú judikatúru všeobecných súdov v tom, že pokiaľ sporová strana uplatňuje nároky zo súkromnej listiny, ktorej hodnovernosť je spochybnená, tak je táto sporová strana, ktorá tieto nároky uplatňuje, povinná preukázať hodnovernosť tejto listiny, k čomu zo strany žalobcu došlo (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 24. februára 2010 sp. zn. 4 Cdo 13/2009). Na druhej strane, pri takomto dôkaznom stave boli to žalovaní, ktorí boli povinní v rámci svojej dôkaznej povinnosti vyvrátiť preukázanú hodnovernosť a pravosť osvedčenej fotokópie dodatku č. 1 predloženého žalobcom, k čomu z ich strany nedošlo. Z ustálenej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov pri súkromnej listine vyplýva, že ak preukáže ten, kto zo súkromnej listiny vyvodzuje pre seba priaznivé následky to, že je listina pravá, tak dôkazné bremeno opaku nesie tá sporová strana, ktorá popiera pravivosť tejto listiny. Žalobca preukázal pravosť dodatku č. 1 k zmluve o nájme, jej overenej fotokópie v súhrnnosti aj s ďalšími listinnými dôkazmi, v neposlednom rade aj z titulu obsahu overovacej doložky zo strany notára, preto dôkazné bremeno opaku, teda popretie pravdivosti tejto listiny niesli žalovaní, ktoré popretie pravdivosti však nepreukázali.

9. K ďalším odvolacím dôvodom žalovaných odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie konštatoval, že dojednanie v článku VIII. bodu 3. dodatku č. 1 k zmluve o nájme je dohodou o zmluvnej pokute, ktorá bola viazaná nie na výkon práva prenajímateľa, ale na splnenie povinnosti prenajímateľa zabezpečiť nájom po dohodnutú dobu. Článok VIII. bodu 3. písm. a) dodatku č. 1 je vyjadrením zmluvnej pokuty, a ak bola namietaná v tomto bode neplatnosť, tak je možné konštatovať len čiastočnú neplatnosť, ale nie celého dojednania, ak bolo určitým spôsobom dohodnuté, že žalovaný ako prenajímateľ sa zaväzuje uhradiť nájomcovi sumu 3.500.000,- Sk, ak dôjde k skončeniu nájmu do 31. mája 2014 na základe iného dôvodu, za ktorý zodpovedá alebo ktorý spôsobí prenajímateľ. V tejto časti dojednanie je platné, určité a zrozumiteľné. V článku VIII. bodu 3. dodatku č. 1 vyjadrená sankcia - zmluvná pokuta 3.500.000,- Sk (116.178,71 eur) zabezpečovala splnenie povinnosti pôvodne žalovaným 1/ ako prenajímateľom, a to plnenie nielen zmluvnej, ale aj zákonnej povinnosti zabezpečiť nájom po dohodnutú dobu, a pokiaľ táto zmluvnou pokutou zabezpečená povinnosť nebude splnená, resp. bude porušená do 31. mája 2014, tak pôvodne žalovaný 1/ ako prenajímateľ sa zaviazal zaplatiť nájomcovi túto sumu ako zmluvnú pokutu. Jednoznačne išlo o zabezpečenie zmluvnej povinnosti zmluvnou pokutou, a to zmluvnej povinnosti prenajímateľa zabezpečiť predmet nájmu počas dohodnutej doby nájmu; prenechať nájomcovi prenajatú vec, aby ju v dohodnutej dobe nájomca užíval. Prijatím záveru neplatnosti dohody vyjadrenej v článku VIII. bodu 3. písm. a) dodatku č. 1 k zmluve o nájme tak, ako sa toho dožadovali žalovaní v odvolaní, by došlo k popretiu účelu a zmyslu, ktorý viedol zúčastnených k uzavretiu tohto dodatku č. 1, čo by bolo porušením zásady „pacta sunt servanda“, ktorá je jednou z

hlavných zásad vyplývajúcich z článku 2 odsek 3 Listiny základných práv a slobôd a je považovaná za najvyššiu prirodzenú právnu normu, od ktorej je odvodzované všetko právo, t. j. platná zmluva je rovnako a bezpodmienečne záväzná pre obe strany a túto záväznosť stratí len spôsobom vyplývajúcim zo zmluvy alebo zo zákona.

10. Vo vzťahu k dojednanej zmluvnej pokuty v článku VIII. bodu 3. písm. a) dodatku č. 1 k zmluve o nájme odvolací súd konštatoval, že porušenie zmluvnej povinnosti zabezpečiť nájom po dohodnutú dobu bolo zabezpečené zmluvnou pokutou a nie tak, ako to namietal žalovaný 1/ a 2/, že výkon práva, mal byť zabezpečený neplatným spôsobom zmluvnou pokutou, ak vôbec podľa obrany žalovaných išlo o zmluvnú pokutu, keď žalovaní tvrdili, že článok VIII. bodu 3. dodatku č. 1 k zmluve o nájme je dojednaním o finančnej náhrade, navyiac neurčito dohodnutej. Táto snaha a záujem žalovaných boli však v rozpore s účelom, zmyslom, ktorý viedol k uzavretiu dodatku č. 1, a preto takýto postup nemohol dostať súdnu ochranu, pretože by sa tým poprel základný dôvod, pre ktorý prenajímateľ a nájomca vstúpili do zmluvného vzťahu a jeho úpravy uzavretím dodatku č. 1. Výklad súkromnoprávných vzťahov, ako aj v danom prípade zmluvy a dodatku č. 1 k zmluve o nájme, je potrebné vyhodnocovať k momentu uskutočnenia týchto úkonov a vôle osôb konajúcich v rámci týchto úkonov, pretože s odstupom času v rámci vyvolaného súdneho sporu, ak by mala byť vzatá do úvahy argumentácia žalovaných v odvolaní, tak by dochádzalo k akceptovaniu snahy vykladať účel a zmysel uzavretých právnych úkonov, a to zmluvy o nájme a dodatku č. 1 k nej už nie v zhode s tým, čo bolo dôvodom, pre ktorý k momentu kreovania došlo k týmto jednotlivým úkonom. Uvedený prístup k výkladu úkonov je vyžadovaný aj tým, keď skutočná vôľa v čase uzatvárania týchto právnych úkonov býva vo vyvolanom súdnom spore „stieraná“ zmenou záujmu a postojov sporovej strany (primerane rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 81/2011 z 31. júla 2012). Konštatoval, že súd prvej inštancie v intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu vecne správnym spôsobom vyhodnotil dohodnutú určitým spôsobom zmluvnú pokutu vo výške 3.500.000,- Sk pre žalovaného v 2/ rade ako dojednanie platné, ak sa zaviazal žalovaný v 2/ rade ako prenajímateľ zaplatiť žalobcovi zmluvnú pokutu, ak dôjde k skončeniu nájmu z dôvodu, za ktorý zodpovedá alebo spôsobí prenajímateľ, a to ak dôjde k skončeniu nájmu do 31.mája 2014, pri uzavretí zmluvy o nájme 1.júna 2004, dodatku č. 1 dňa 25.januára 2005, dohodnutej doby nájmu do 1.júna 2014.

11. Odvolací súd zdôraznil, že zmluvne založené súkromnoprávne vzťahy musia zabezpečovať právnu istotu zmluvným stranám, garanciu, že po stanovenú dobu trvania zmluvy sa budú plniť vzájomne dohodnuté práva a povinnosti. Pre prípad, ak sa tak nestane, majú zmluvné strany legitímne - zákonné právo zabezpečiť splnenie povinnosti sankciou - zmluvnou pokutou. Tomu tak bolo aj v danej veci. Nemožno preto garanciu zmluvnej - právnej istoty v dohodnutej zmluvnej pokute - sankcie, hodnotiť cez právnu argumentáciu žalovaných ako neplatnej dohody o zmluvnej pokute, resp. v rozpore s dobrými mravmi. Tak žalobca, resp. jeho právny predchodca ako nájomca, ako i žalovaný 2/ ako prenajímateľ a žalovaný 1/ ako právny predchodca žalovaného 2/ sa zmluvne zaviazali určitým spôsobom po určitú dobu sa správať v rámci založeného nájomného vzťahu. Ak pri tomto zmluvne založenom správaní žalovaný 2/ porušil zmluvnú povinnosť zabezpečiť predmet nájmu nájomcovi po dohodnutú dobu, čo bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, tak žalovaný 2/ je povinný túto zmluvnú pokutu zaplatiť. Žalovaný 2/ porušil zmluvnú povinnosť zabezpečiť nájom, jeho predmet po dohodnutú dobu, pretože v dôsledku účinkov výpovede nemôže byť ani nájom a ani splnená zmluvná povinnosť žalovaným 2/ ako prenajímateľom zabezpečená zmluvnou pokutou, t. j. zmluvná povinnosť zabezpečiť predmet nájmu po dohodnutú dobu. Vzhľadom k týmto zhodnoteniam preto zmluvná pokuta vyjadrená v článku VIII. bodu 3. písm. a) dodatku č. 1 k zmluve o nájme nepostihovala výkon práva žalovaného v 2/ rade ako prenajímateľa, ale zabezpečovala splnenie povinnosti žalovaného v 2/ rade ako prenajímateľa, t. j. ako druhej zmluvnej strany vo vzťahu k nájomcovi. Z týchto skutočností preto nedošlo ani k popretiu ustálenej judikatúry ani k porušeniu princípu právnej istoty. Zmluvná pokuta v dotknutom článku bola určitým spôsobom dohodnutá, pretože bola zachovaná písomná forma, bola vymedzená zmluvná povinnosť, ktorá sa vzťahovala na žalovaného 2/ ako prenajímateľa vo vzťahu k vzájomne vymedzeným zmluvným právam a povinnostiam medzi nájomcom a žalovaným 2/, resp. jeho právnym predchodcom ako prenajímateľom, ktorá zmluvná povinnosť bola zabezpečená dohodou o výške zmluvnej pokuty, a to vyjadrená sumou 3.500.000,- Sk. V tomto kontexte odvolací súd uviedol, že práve pre zabezpečenie

právnej istoty zmluvných strán, a to prenajímateľa a nájomcu, dohodnutá zmluvná pokuta nemohla byť preto v rozpore s dobrými mravmi, ak okolnosti jej dojednania nevytvárali rozpor s dobrými mravmi a jej výkon nebol v rozpore s pravidlami poctivého obchodného styku.

12. V súvislosti s uplatneným návrhom žalovaných na aplikáciu ust. § 301 Obchodného zákonníka, odvolací súd zdôraznil, že ide o oprávnenie súdu neprímerane vysokú zmluvnú pokutu znížiť. Súd však musí vychádzať z funkcie zmluvnej pokuty a z účelu práva na jej moderáciu. V tomto kontexte poukázal na právne závery vyslovené v rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 31 Cdo 2707/2007, sp. zn. 33 Odo 236/2005, sp. zn. 29 Odo 1105/2003. Odvolací súd posudzujúci primeranosť zjednanej výšky zmluvnej pokuty s prihliadnutím k celkovým okolnostiam úkonu, jeho pohnútkam a účelu, ktorý bol sledovaný, v zhode so záverom súdu prvej inštancie konštatoval, že dohodnutá zmluvná pokuta nie je neprímeraná vzhľadom k hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti, keď dôvodom vyjadrenej zmluvnej pokuty bolo zabezpečiť právnu istotu zmluvným stranám, garanciu, že po stanovenú dobu trvania zmluvy o nájme si budú plniť vzájomne dohodnuté práva povinnosti. Preto nebol dôvod na využitie moderačného oprávnenia súdom, keďže nebola zistená neprímeranosť dohodnutej zmluvnej pokuty.

13. Odvolací súd vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu nesprávneho zhodnotenia námietky nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného 2/ súdom prvej inštancie, uviedol, že žalovaný 2/ uzatvorením kúpnej zmluvy so žalobcom nadobudol do vlastníctva nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom nájmu, v dôsledku čoho na žalovaného 2/ v zmysle ust. § 680 ods. 2 Občianskeho zákonníka prešli práva a povinnosti prenajímateľa z nájomného vzťahu priamo zo zákona (ex lege), pretože nastala skutočnosť, s ktorou zákon uvedený dôsledok spája. Zmenou v osobe prenajímateľa práva a povinnosti dohodnuté v nájomnej zmluve s pôvodným prenajímateľom, t.j. dojednanie o zmluvnej pokute, naďalej zaväzovali žalobcu a nového vlastníka nehnuteľnosti (primerane rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo 136/2001). Dôležitým bolo to, že nájomný vzťah uzavretý medzi pôvodným prenajímateľom - žalovaným 2/ a žalobcom ako nájomcom trval, t. j. neskončil skôr, než žalovaný 2/ ako nový vlastník plynule vstúpil do práv a povinností pôvodného prenajímateľa a trval naďalej i záväzok pôvodného prenajímateľa umožniť žalobcovi za dohodnutých podmienok predmet nájmu užívať, pretože tento záväzok nezanikol žiadnym zo spôsobov zániku záväzku (primerane uznesenie NS ČR sp. zn. 26 Cdo 4814/2014). Ak malo dojednanie v článku VIII. bodu 3. dodatku č. 1 k zmluve o nájme zabezpečiť predmet nájmu po celú dobu, t. j. ak sledovalo účel zaistenia užívania predmetu nájmu nájomcovi po celú dobu trvania nájmu, bolo potrebné predmetnú dohodu o zmluvnej pokute považovať za vedľajšiu obsahovú zložku nájomného pomeru. Ak bol vznik nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty viazaný na porušenie povinnosti prenajímateľa zabezpečiť predmet nájmu po celú dohodnutú dobu, t. j. pre prípad skončenia nájmu do 31. mája 2014 z dôvodu podľa § 9 ods. 2 a 3 písm. b) zákona č. 116/1990 Zb. alebo na základe iného dôvodu, za ktorý zodpovedá alebo ktorý spôsobí prenajímateľ, nie je možné uvažovať o samostatnom právnom režime tohto záväzku (t.j. o jeho vyňatí z prechodu práv a povinností podľa § 680 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Podľa odvolacieho súdu bolo potrebné prihliadnúť i na to, že k vzniku práva žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty došlo v dobe, kedy bol v právnom vzťahu so žalovaným 2/. Preto bol žalobca oprávnený tento nárok uplatniť voči subjektu, ktorý nesplnil zmluvnou pokutou zabezpečenú zmluvnú povinnosť trvania - zabezpečenia nájmu dohodnutú dobu. Okrem toho by bolo i v rozpore s rozumným usporiadaním vzťahov účastníkov právneho vzťahu nájmu nehnuteľnosti, aby žalobca uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty voči skoršiemu prenajímateľovi ako dlžníkovi, ktorý už nebol prenajímateľom (vlastníkom nehnuteľnosti), účastníkom daného nájomného vzťahu (primeraná aplikácia rozsudku NS ČR sp. zn. 26 Cdo 652/2013). Vstupom žalovaného 2/ do postavenia prenajímateľa prešiel na neho záväzok z dohody o zmluvnej pokute, ktorý nepresiahol rámec práv a povinností typický pre nájomný vzťah (rozsudok NS ČR sp. zn. 26 Cdo 866/2002).

14. K námietke žalovaného 1/ o neplatnosti ručiteľského vyhlásenia, a tým o nedostatku jeho pasívnej legitímácie odvolací súd poukázal na ust. § 303 ods. 1 Obchodného zákonníka. Konštatoval, že článok VIII bod 6. dodatku č. 1 k zmluve o nájme nebytových priestorov je platnou dohodou o ručení. V kontexte celého znenia zmluvy je zrejماً presná identifikácia jednotlivých subjektov, teda veriteľa, dlžníka a ručiteľa, určitosť zabezpečovaného záväzku, t. j. výška pohľadávky a stanovenie konkrétnych

práv a povinností zmluvných strán, ako aj právny titul a v súlade so znením ust. § 303 Obchodného zákonníka možno vyvodiť aj dodržanie obsahovej stránky vyhlásenia - „záväzok uspokojiť veriteľa v prípade nesplnenia určitého záväzku dlžníkom“. V tomto kontexte poukázal na ust. § 304 ods. 2 Obchodného zákonníka z ktorého vyplýva, že ručením možno zabezpečiť aj záväzok, ktorý vznikne v budúcnosti.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaný 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolateľa“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP tým, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo jeho rozhodnutie, odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V tomto kontexte uviedli, že základom uplatneného nároku žalobcu žalobou bola uzavretá zmluva o nájme zo dňa 1. júna 2004 a dodatok č. 1 k tejto zmluve o nájme, konkrétne článok VIII. bodu 3., v ktorom pod písmenom a) bola dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 3.500.000,- Sk, t. j. 116.178,71 eur za porušenie zmluvnej povinnosti žalovaného 2/ ako prenajímateľa, ktorý záväzok bol zaistený ručením žalovaného 1/ v zmysle článku VIII. bod 6. dodatku č. 1. V súlade právoplatným stavebným povolením a s ust. § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov žalovaný 2/ dňa 27. augusta vypovedal predmetnú zmluvu o nájme. Podľa dovolateľov súdy nižšej inštancie pri rozhodovaní nesprávne vyhodnotil dojednanie medzi stranami sporu v nájmovej zmluve ako platnú dohodu o zmluvnej pokute podľa § 544 ods.1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), ktorá zabezpečuje splnenie povinnosti. Poukazujúc na ust. § 544 ods. 1 OZ konštatovali, že zmluvnú pokutu preto možno charakterizovať ako dohodou určenú peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade porušenia povinnosti, ktorú zmluvná pokuta zabezpečuje. Zmluvnú pokutu je možné viazať len výlučne na prípad porušenia zmluvnej povinnosti. Preto zmluvná pokuta nikdy nemôže byť viazaná (nemôže postihovať) na výkon práva ktorejkoľvek zo zmluvných strán. Pokiaľ zmluvná pokuta postihuje výkon práva, také dojednanie o zmluvnej pokute je neplatné pre rozpor so zákonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Podľa dovolateľov ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov (ďalej aj „Zákon o nájme“) tak dáva prenajímateľovi právo

a) ukončiť nájmnú zmluvu aj pokiaľ bola dohnutá na dobu určitú;

b) ukončiť nájmnú zmluvu pre uplynutie času, na ktorý bola dohodnutá; pokiaľ nastane právna skutočnosť, ktorou je vydanie rozhodnutia o odstránení stavby alebo o zmenách stavby, čo bráni užívať nebytový priestor.

Nadobudnutím právoplatnosti stavebného povolenia podľa dovolateľov bol naplnený predpoklad podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o nájme, kedy bolo možné ukončiť nájmnú zmluvu ešte pred uplynutím doby nájmu, a preto žalovaný 2/ neporušil žiadnu povinnosť.

16. Vychádzajúc z obsahu dovolania, právnu otázkou, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, je otázka, či realizácia výpovede zo zákonných dôvodov pred uplynutím dohodnutej doby nájmu môže byť súčasne porušením povinnosti žalovaného 2/ zotrvať v nájmom vzťahu počas celej dohodnutej doby nájmu, za nesplnenie ktorej možno žalovaného 2/ postihovať zmluvnou pokutou.“ V nadväznosti na zodpovedanie právnej otázky je podľa dovolateľov potom podstatné, že dotknuté ustanovenie (dojednanie o zmluvnej pokute), na základe ktorého sa žalobca domáha uplatneného nároku, sankcionuje výpoveď ako výkon práva žalovaného 2/, čo je neprípustné. Podľa dovolateľov ustálená rozhodovania prax dovolacieho súdu v zhode s právnou doktrínou vychádza z toho, že odstúpenie od zmluvy (analogicky aj výpoveď zmluvy) je výkonom práva, ktoré prislúcha účastníkovi záväzkového vzťahu, a preto nemôže byť porušením zmluvnej povinnosti. Preto strana, ktorá jednostranným právnym úkonom platne vypovedala zmluvu, neporušila žiadnu povinnosť, ale iba vykonala právo, ktoré jej prislúchalo podľa zmluvy alebo zákona. V tejto súvislosti poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo/14/2000, z ktorého vyplýva, že odstúpenie od zmluvy nie je porušením zmluvnej povinnosti, ale výkonom práva, a preto výkon práva nemôže byť sankcionovaný zmluvnou pokutou. Podľa dovolateľov napriek tomu, že v danej veci došlo k zániku zmluvy odstúpením a nie výpoveďou, vzhľadom na to, že tak pri výpovedi ako aj pri odstúpení ide o realizáciu práva, možno rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/14/2000 analogicky aplikovať aj na dovolacie konanie. V tomto kontexte uviedli, že k obsahovo identickým záverom, dospel odvolací súd v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 24. augusta 2000, sp. zn. 5Cdo/5/2000 (R 27/2000) v ktorom

zopakoval, že dôvodné odstúpenie od zmluvy nie je porušením zmluvnej povinnosti, ale výkonom práva, ktoré oprávnenej osobe vyplýva buď zo zákona, alebo zo zmluvy. Dovolatelia ďalej uviedli, že právne závery vyplývajúce z vyššie uvedených rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 2Cdo/141/2000 a sp. zn. 5Cdo/5/2000, neboli dosiaľ rozhodovacou praxou dovolacieho súdu prekonané. Dovolací súd v rozhodnutí 22. októbra 2015 sp. zn. 4Cdo/15/2013 navyše konštatoval, že právny názor, že odstúpenie od zmluvy je výkon práva a nie je porušením zmluvnej povinnosti, sa sformoval z ustálenej judikatúry. Všeobecný názor, že výkon práva pojmovo nemôže byť porušením zmluvnej povinnosti, sa nutne vzťahuje tiež na výpoveď nájomnej zmluvy, pretože výpoveď zmluvy, či už na základe zákona alebo zmluvy, je vždy výkonom práva. Podľa dovolateľov, vzhľadom na uvedené, možno vyššie uvedenú právnu otázku, považovať sa súčasť pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu. So zreteľom na uvedené navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil alebo zmenil rozsudok odvolacieho súdu tak, že žalobu ako nedôvodnú zamietne a žalovanému 1/ a 2/ priznal náhradu trov dovolacieho konania.

17. Žalobca sa k dovolaniu žalovaných 1/ a 2/ písomne nevyjadril.

18. Z dôvodu zániku procesnej subjektivity pôvodného žalovaného 2/ (WEBIS s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 368 351) výmazom z obchodného registra, ktorá nastala po právoplatnosti rozhodnutia, dovolací súd v súlade s ust. 64 CSP, v konaní pokračoval s právnym nástupcom subjektu, ktorý zanikol (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. mája 2019 sp. zn. 5Obdo/27/2018).

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

20. V zmysle ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu vid' napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

21. Žalovaní v rozhodovanej veci vyvodzovali prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

22. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

23. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru dovolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane ale v prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných

otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (viď uznesenie najvyššieho súdu zo 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017, bod 21).

24. Zároveň bol prijatý záver, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, d) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie najvyššieho súdu zo 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017, bod 22).

25. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom (viď uznesenie najvyššieho súdu z 13. júla 2017, sp. zn. 3Cdo/235/2016).

26. V uznesení zo dňa 8. júna 2017, sp. zn. 3Cdo/52/2017 dovolací súd skonštatoval, že v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a/ až c/ § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu 26. septembra 2017, sp. zn. 1Cdo/206/2016, bod 16).

27. V prípade dovolania, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, sa predpokladá, že dovolateľ „presvedčí“ dovolací súd, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Dovolateľ preto musí v dovolaní uviesť, ktoré konkrétne rozhodnutie dovolacieho súdu vo svojom rozhodnutí nerespektoval odvolací súd (viď uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/140/2017, sp. zn. 6Cdo/129/2017, sp. zn. 6Cdo/182/2017).

28. Najvyšší súd už v uznesení zo dňa 30. januára 2017, sp. zn. 3Obdo/70/2016 uviedol, že dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je viazaný na ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho a má sa ním zabezpečiť jednota uplatnenia právnej úpravy v rovnakých prípadoch, čím sa zvyšuje právna istota a subjektom práva sa umožňuje predvídať postup súdu, ktorý právna norma ukladá alebo predvída. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby sa dovolateľ, ktorý chce odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu uplatniť ako dovolací dôvod, oboznámil s predmetným rozhodnutím dovolacieho súdu ako celkom. Uvedené má naplniť inštitút povinného právneho zastúpenia v dovolacom konaní, prípadne povinnosť spísať dovolanie zamestnancom dovolateľa s vysokoškolským právnickým vzdelaním, nakoľko zákon predpokladá, že advokát (resp. osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa) je subjektom, ktorého odborné znalosti a schopnosti majú kvalifikovaným dovolaním prispieť k priebehu dovolacieho konania. Uvedené vyplýva aj z čl. 11 ods. 3 Základných zásad Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním, ktorá sa verejne hlási k určitej profesii, sa považuje za schopnú konať s náležitou znalosťou veci spojenou s touto odbornosťou.

29. Dovolateľ za otázku majúcu zásadný právny význam, od vyriešenia ktorej záviselo v posudzovanom prípade rozhodnutie odvolacieho súdu a pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, vymedzil otázku či realizácia výpovede zo zákonných dôvodov pred uplynutím dohodnutej doby nájmu môže byť súčasne porušením povinnosti žalovaného 2/ zotrvať v nájomnom vzťahu počas celej dohodnutej doby nájmy, za nesplnenie ktorej možno žalovaného 2/ postihovať zmluvnou pokutou. Tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky preukazoval dovolateľ odkazom rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/141/2000, sp. zn. 5Cdo/5/2000, z ktorých vyplýva, že „dôvodné odstúpenie od zmluvy nie je porušením zmluvnej povinnosti, ale výkonom práva, ktoré vyplýva buď zo zákona alebo zo zmluvy, a preto nemôže byť sankcionované zmluvnou pokutou.“ Zároveň poukázal na rozhodnutie 22. októbra 2015 sp. zn. 4Cdo/15/2013, z ktorého vyplýva, že dovolací súd nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, ktorý v prejedávanej veci prezentoval právny názor vyslovený vo vyššie uvedených rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/141/2000, sp. zn. 5Cdo/5/2000 konštatujúc, že nesúvisia s rozhodovaným sporom.

30. Ako už dovolací súd vyššie uviedol, právna otázka položená dovolateľom v dovolaní musí byť zásadná pre rozhodnutie vo veci, čo znamená, že od jej vyriešenia záviselo rozhodnutie súdu v spore. Dovolateľmi položená právna otázka uvedené kritérium nespĺňa a jej formulácia opomína základné závery rozhodujúce pre právne úvahy odvolacieho (i prvoinštancného) súdu. Pre záver o tom, že ide o právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej a pre posúdenie prípustnosti dovolania, nie je rozhodujúci subjektívny názor sporovej strany, že daná právna otázka môže byť pre ňu rozhodujúca, ale významný je výlučne záver najvyššieho súdu rozhodujúceho o dovolaní.

31. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu nižšej inštancie vyplýva, že predmetom sporu nebola otázka, či pred uplynutím dohodnutej doby nájmu môže byť súčasne porušením povinnosti žalovaného 2/ zotrvať v nájomnom vzťahu počas celej dohodnutej doby nájmy, za nesplnenie ktorej možno žalovaného 2/ postihovať zmluvnou pokutou. Predmetom sporu bolo posúdenie nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie a ani odvolací súd vôbec neposudzovali možnosť odstúpenia od zmluvy, ale skutočnosť, či medzi účastníkmi došlo k platnému uzavretiu dohody vyjadrenej v článku VIII. bodu 3. písm. a) dodatku č. 1 k zmluve o nájme, v ktorom bola dohodnutá zmluvná pokuta za porušenie povinnosti žalovaného 2/ ako prenajímateľa, ktorý záväzok bol zaistený ručením žalovaného 1/ v zmysle článku VIII. bod 6. dodatku č. 1. Súdy nižšej inštancie posudzovali, či z dohody vyjadrenej v článku VIII. bodu 3. písm. a) dodatku č. 1 k zmluve o nájme išlo o zabezpečenie zmluvnej povinnosti zmluvnou pokutou, a to zmluvnej povinnosti prenajímateľa zabezpečiť predmet nájmu počas dohodnutej doby nájmu; prenechať nájomcovi prenajatú vec, aby ju v dohodnutej dobe nájomca užíval.

32. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolateľom vymedzená právna otázka nebola kľúčová, relevantná pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Navyše z citovaných rozhodnutí najvyššieho súdu vyplýva, že právna otázka, ktorej vyriešenie súviselo s predmetom konania v uvedených rozhodnutiach, nie je totožná s právnu otázkou, ktorej vyriešenie bolo podkladom pre rozhodnutie odvolacieho súdu v prejedávanej veci. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je možné argumentovať tým, že odvolací súd sa pri riešení právnej otázky, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie, odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a označiť pritom rozhodnutia, ktoré pre právnu otázku, ktorú riešili súdy nižšej inštancie v prejedávanej veci netvorí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Ak teda dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodnil ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP, t. j. odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, potom mal v dovolaní uviesť také rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré vo vzťahu k predmetnej právnej otázke tvoria ustálenú rozhodovaciu prax. Pokiaľ chce dovolateľ odkazovať na predchádzajúce rozhodnutie (rozhodnutia) najvyššieho súdu, nepostačuje, aby účelovo vybral z kontextu odôvodnenia rozhodnutia jednu vetu, bez oboznámenia sa s jeho celým odôvodnením. Uvedené rozhodnutia nepredstavujú rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré by mali riešiť právnu otázku, od ktorej sa mal odvolací súd podľa dovolateľa odkloniť. Dovolanie v tejto časti preto nie je odôvodnené spôsobom predpokladaným v ustanovení § 432 CSP.

33. Preto dovolací súd konštatuje, že žalovaní vo svojom dovolaní neoznačili rozhodnutia vyjadrujúce právne názory, od ktorých sa odvolací súd odklonil a zaujal iný právny názor, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal dovolací súd v rozhodnutiach. Z tohto dôvodu nebol žalovaným 1/ a 2/ vymedzený dovolací dôvod v tejto časti spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje zákon za dôvod pre odmietnutie dovolania.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalovaných 1/ a 2/ podľa ust. § 447 písm. f/ CSP, nakoľko nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

35. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva, pretože žalobcovi v dovolacom konaní žiadne trovy dovolacieho konania nevznikli (bližšie pozri judikát R 72/2018 uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2018).

36. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.